

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

UNIUNEA EUROPEANĂ

FONDUL EUROPEAN
PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
REGIONALE ȘI TURISMULUI

Focus REGIO CENTRU

Anul IV, Nr. 34, 2011

Dezvoltarea orașelor din

Regiunea

Alba Brașov Covasna Harghita Mureș Sibiu

Centru

Miercurea Ciuc

Toplița

Tîrgu
Mureș

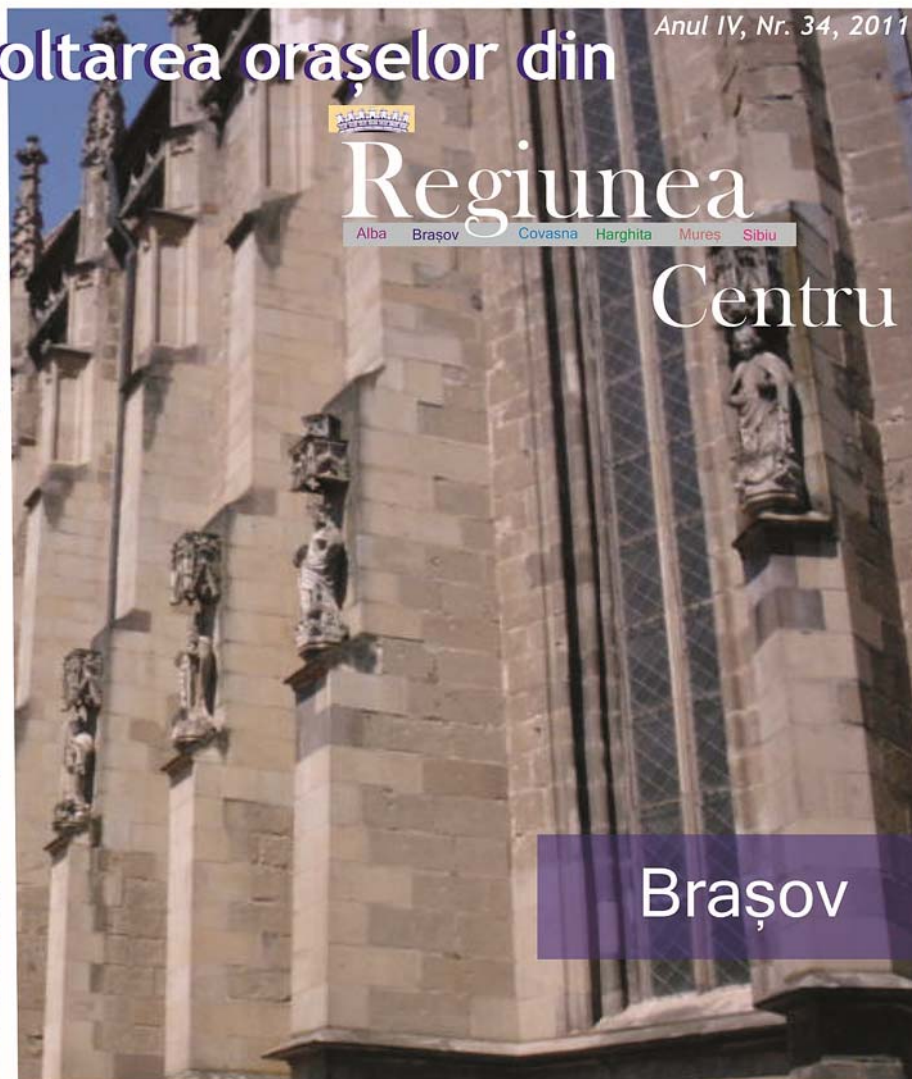
Sfântu Gheorghe

Alba Iulia

Sibiu

Brașov

„Sprijin acordat în perioada 2011 - 2012 pentru OI din cadrul ADR Centru în informarea și publicitatea la nivel regional privind POR 2007 - 2013“

ANUL IV - NR. 34, Ediția lunii decembrie - 2011

Agencia pentru Dezvoltare Regională Centru
str. Decebal, nr. 12, tel:0258818616
website:www.regio.adrcentru.ro

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Regio

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL CENTRU

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

www.inforegio.ro

Dezvoltarea orașelor din

ADR CENTRU

Alba Brașov Covasna Harghita Mureș Sibiu

Regiunea Centru

centrul Brașovului

centru Tîrgu Mureș

centrul Sibiului

Dezvoltarea urbană este unul dintre principalele obiective ale Programului Operațional Regional. Axa Prioritară 1 a Programului Operațional Regional- Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere - are ca scop creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă. Obiectivele vor fi atinse prin finanțarea unor Planuri integrate de dezvoltare urbană ce vizează reabilitarea infrastructurii urbane, îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a serviciilor sociale, precum și prin dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și ale antreprenoriatului.

Nivelul de dezvoltare al unei regiuni este direct influențat de nivelul de dezvoltare al orașelor mari, prin multitudinea de funcții de grad superior pe care acestea le îndeplinesc, acestea acționând ca poli regionali de creștere. Este esențială sprijinirea orașelor pentru ca acestea să-și îndeplinească funcțiile urbane, mai ales în cazul acelor orașe polarizatoare, care au legături intense cu arealele înconjurătoare, a căror dezvoltare este dependentă de aceste orașe.

Pentru a contribui la o dezvoltare teritorială echilibrată și pentru a evita creșterea disparităților interne, investițiile sunt concentrate în acele orașe din Regiunea Centru care acționează ca poli regionali de creștere și iradiază dezvoltare în zonele adiacente, acordând prioritate polilor de creștere.

Simion Crețu
Director general ADR Centru

Dezvoltarea orașelor din Regiunea Centru

În acest număr:

Axa prioritară 1 -Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere 2

Brașov	6
Sibiu	12
Tîrgu Mureș	14
Alba Iulia	15
Sfântu Gheorghe	16
Miercurea Ciuc	17
Toplița	17

Axa prioritară 1 a Programului Operațional Regional - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere - are ca scop creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă.

În cadrul acestei axe prioritare, sunt finanțate planuri integrate de dezvoltare urbană pe termen mediu sau lung, având ca scop regenerarea arealelor urbane ("zone de acțiune urbană"), clar delimitate spațial în cadrul orașelor. Implementarea acestor planuri integrate va avea impact atât asupra dezvoltării de ansamblu a orașului, cât și a zonei înconjurătoare.

Alocarea financiară orientativă pentru această axă prioritară este de 1.391,171 milioane euro la nivel național, din care Regiunii Centru îi revin aproximativ 151,64 milioane euro pentru perioada 2007-2013, din care 148,6 milioane euro din Fondul European pentru Dezvoltare Regională.

În cadrul acestui domeniu major de intervenție sunt prevăzute trei sub-domenii, în funcție de tipul beneficiarilor de finanțare nerambursabilă, respectiv:

- **poli de creștere**, reprezentați de șapte mari centre urbane (Iași, Constanța, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj-Napoca și Brașov) și arealele de influență ale acestora, lansat în 8 decembrie 2008.

- **poli de dezvoltare urbană**, reprezentați de municipiile Arad, Baia Mare, Bacău, Brăila, Galați, Deva, Oradea, Pitești, Râmnicu-Vâlcea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Târgu Mureș, lansat în 20 noiembrie 2008.

Polii de creștere și polii de dezvoltare urbană au fost desemnați prin HG nr.998/2008 pentru desemnarea poliilor naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională, cu modificările și completările ulterioare.

- **centre urbane**, reprezentate de orașe/municipii cu peste 10.000 de locuitori, altele decât polii de creștere și polii de dezvoltare urbană, lansat în 6 noiembrie 2008, având ca termen limită de depunere data de 31 martie 2009. Până la data respectivă 9 orașe și municipii din Regiunea Centru au deus Planuri integrate de dezvoltare urbană însoțite de proiecte individuale.

Alocarea financiară orientativă, la nivelul Regiunii Centru, pe cele trei sub-domenii se prezintă în felul următor:

Poli de creștere - Brașov - 74,30 milioane euro

Poli de dezvoltare urbană - Sibiu și Târgu Mureș - 14,86 milioane euro pentru fiecare pol de dezvoltare urbană

Centre urbane: Alba Iulia, Miercurea Ciuc, Sfântu Gheorghe, Toplița - 44,58 milioane euro

Spre deosebire de celelalte axe prioritare ale Programului Operațional Regional, Axa prioritară 1 este una puțin mai complexă. Această axă prioritară finanțează planuri integrate de dezvoltare urbană. Aceste planuri integrate de dezvoltare urbană sunt documente de planificare a dezvoltării, de mai mare sau mai mică anvergură, în funcție de categoria solicitantului.

Un plan integrat se va implementa printr-o serie de proiecte individuale, care sunt nominalizate în cadrul Planului.

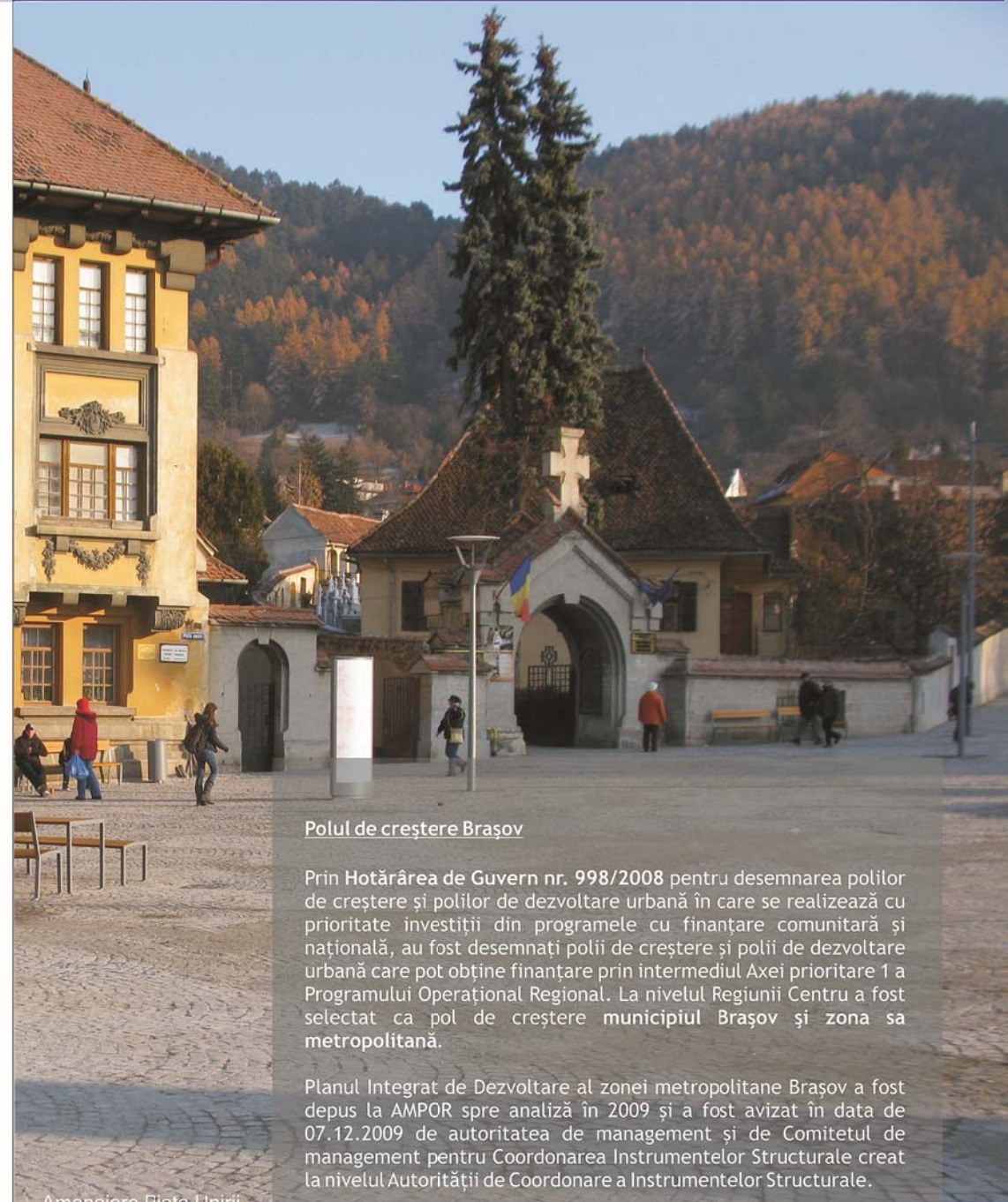
Proiectele individuale, incluse în planurile integrate de dezvoltare urbană finanțate prin intermediul Axei prioritare 1, domeniul major de intervenție 1.1 al POR trebuie să se încadreze în următoarele categorii de operațiuni și activități eligibile:

- a) reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban:
  - infrastructura publică urbană
  - transport și mobilitatea populației;
  - patrimoniul cultural mondial (UNESCO), național și local, din mediul urban;
  - crearea/modernizarea/extinderea infrastructurii turistice de agrement și a utilităților conexe.
- b) dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri;
- c) reabilitarea infrastructurii sociale.

Planurile integrate de dezvoltare urbană se finanțează parțial, în limita sumelor de care dispune fiecare regiune de dezvoltare, din Axa prioritară 1 a Programului Operațional Regional. Pentru finanțarea integrală a acestor planuri se pot utiliza și alte surse identificate de autoritățile locale (programe naționale de dezvoltare, alte programe europene, credite comerciale etc).

Patrimoniul cultural Brașov

Polul de creștere Brașov

Prin Hotărârea de Guvern nr. 998/2008 pentru desemnarea polilor de creștere și polilor de dezvoltare urbană în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională, au fost desemnați polii de creștere și polii de dezvoltare urbană care pot obține finanțare prin intermediul Axei prioritare 1 a Programului Operațional Regional. La nivelul Regiunii Centru a fost selectat ca pol de creștere municipiul Brașov și zona sa metropolitană.

Planul Integrat de Dezvoltare al zonei metropolitane Brașov a fost depus la AMPOR spre analiză în 2009 și a fost avizat în data de 07.12.2009 de autoritatea de management și de Comitetul de management pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale creat la nivelul Autorității de Coordonare a Instrumentelor Structurale.

Amenajare Piața Unirii

Obiectiv 1:
Dezvoltarea durabilă a turismului - Polul de Creștere Brașov - capitala turismului românesc

Polul de creștere Brașov dispune pe teritoriul său de un potențial extraordinar pentru dezvoltarea turismului montan, atât în anotimpul rece, prin posibilitățile de practicare a sporturilor de iarnă, cât și pe perioada verii, pentru drumeții, alpinism etc. În afară de potențialul montan, Polul de Creștere Brașov beneficiază și de o bogată moștenire cultural-istorică.

Un punct important în dezvoltarea turismului în Polul de Creștere Brașov este reprezentat de organizarea Festivalului Olimpic al Tineretului European în 2013, eveniment care va promova Polul de Creștere Brașov drept *Capitala sporturilor de iarnă a României*.

Dezvoltarea infrastructurii competiționale în Brașov, Poiana Brașov, Predeal și Râșnov, îmbunătățirea calității serviciilor turistice, modernizarea infrastructurii de acces, de agrement și a infrastructurii istorice și culturale, vor asigura posibilitatea organizării de evenimente la standarde internaționale, precum și o creștere reală a numărului de turiști și a numărului de înnoptări în spațiile de cazare din întreaga zonă de influență a Polului de Creștere Brașov.

Obiectiv 2:
Dezvoltarea durabilă și competitivă a economiei brașovene - Polul de Creștere Brașov - Centru de excelență în cercetare-inovare și transfer tehnologic

Polul de creștere Brașov dispune de potențialul uman și de infrastructura necesare pentru a redeveni un mare centru economic al țării.

Obiectivele strategice ale Planului Integrat de Dezvoltare Brașov

Asigurarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor (prin dezvoltarea unor centre de afaceri, incubatoare de afaceri, spinoff-uri, centre de transfer tehnologic și centre logistice) de tip cluster, precum și a forței de muncă calificate, în concordanță cu cerințele pieței muncii, reprezintă atu-urile dezvoltării economice ale Polului de creștere Brașov.

În acest sens s-a reușit formarea clusterului ETREC în domeniul electrotehnicii, unde ADR Centru, prin Departamentul Polului de Creștere Brașov, este unul dintre membrii fondatori.

Dezvoltarea infrastructurii de afaceri pentru persoanele defavorizate (rromi, persoane cu dizabilități, etc.) și integrarea lor în mediul de afaceri reprezintă un element important al acestui obiectiv.

Castelul Bran

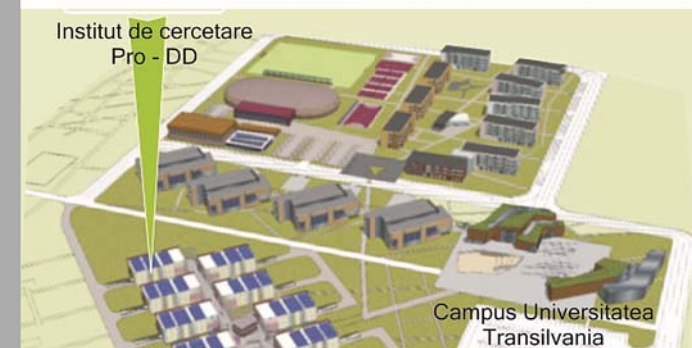

Poiana Brașov

centrul Brașovului

Institut de cercetare Pro - DD

Campus Universitatea Transilvania

Întâlnire Cluster ETREC

Obiectivele strategice ale Planului Integrat de Dezvoltare Braşov

Obiectiv 3: Dezvoltarea durabilă a comunităţii braşovene - Standard de viaţă european în Polul de Creştere Braşov

Deşi nivelul calităţii vieţii în Polul de creştere Braşov, raportat la media nivelului de calitate al vieţii din Regiunea Centru şi din România, este relativ ridicat, există totuşi diferenţe mari, între diferitele zone ale Polului de creştere, dar şi raportat la nivelul mediu al calităţii vieţii în Uniunea Europeană. Toate domeniile care influenţează condiţiile de viaţă ale populaţiei şi intră în competenţele autorităţilor publice trebuie îmbunătăţite pentru asigurarea unor servicii de calitate. Printre acestea se numără infrastructura de educaţie, de formare profesională, cea de sănătate, precum şi promovarea de proiecte sociale. Prin realizarea unor parteneriate între autorităţi, instituţii publice şi ONG-uri se va genera dezvoltarea societăţii civile, se va promova multiculturalismul şi convieţuirea cu minorităţile.

Îndeplinirea acestui obiectiv va duce la îmbunătăţirea mediului social şi natural, a accesului la servicii sociale şi educaţie de calitate, premise esenţiale ale creşterii calităţii vieţii în zona Polului de creştere Braşov.

Obiectiv 4: Dezvoltarea durabilă a transportului şi comunicaţiilor - Polul de Creştere Braşov nod de transport şi comunicaţii, centru logistic

Poziţia geografică a Polului de creştere Braşov, ca important nod de legătură dintre trei regiuni istorice ale ţării, se poate dovedi un atu foarte important în dezvoltarea economică a întregii regiuni. Dezvoltarea infrastructurii de interconectivitate, în ceea ce priveşte transportul persoanelor şi al mărfurilor, poate crea premisele necesare pentru o dezvoltare economică competitivă.

Infrastructura feroviară şi auto s-a dezvoltat aici în mod natural, fiind, în mod tradiţional, al doilea nod de transport al României, după Bucureşti.

Lista proiecte Braşov:

În cursul anilor 2010 şi 2011 Lista proiectelor prioritare aferente PID - Pol de Creştere Braşov a fost revizuită de mai multe ori, ultima modificare fiind la sfârşitul lunii martie 2011. Lista proiectelor individuale care sprijină realizarea obiectivelor PID include un număr de 123 de proiecte integrate, finanţate atât prin intermediul Programului Operaţional Regional A4a prioritară 1, cât şi din celelalte axe ale POR, celelalte programe operaţionale, bugetul de stat sau bugetul local, precum şi din alte surse private.

Până la data de 31.10.2011, s-au depus la ADR Centru un număr de 15 proiecte cu o valoare a sumei solicitate de 34,50 milioane euro, din care:

- 4 proiecte au fost contractate, cu o valoare totală a sumei solicitate de 13,21 milioane euro;
- 4 proiecte se află în fază precontractuală, cu o valoare totală a sumei solicitate de 4,99 mil. Euro;
- 7 proiecte se află în diferite faze ale procesului de evaluare, cu o valoare totală a sumei solicitate de 16,31 milioane euro.

Proiectele contractate în cadrul Axei prioritare 1 a Programului Operaţional Regional sunt următoarele:

1. Amenajare Piaţa Unirii
2. Pasaj rutier calea ferată - STR Independenţei/Pasaj Rutier - Str Independenţei
3. Drumuri acces zona economică CORESI
4. Reabilitarea clădirii Cinematografului Patria

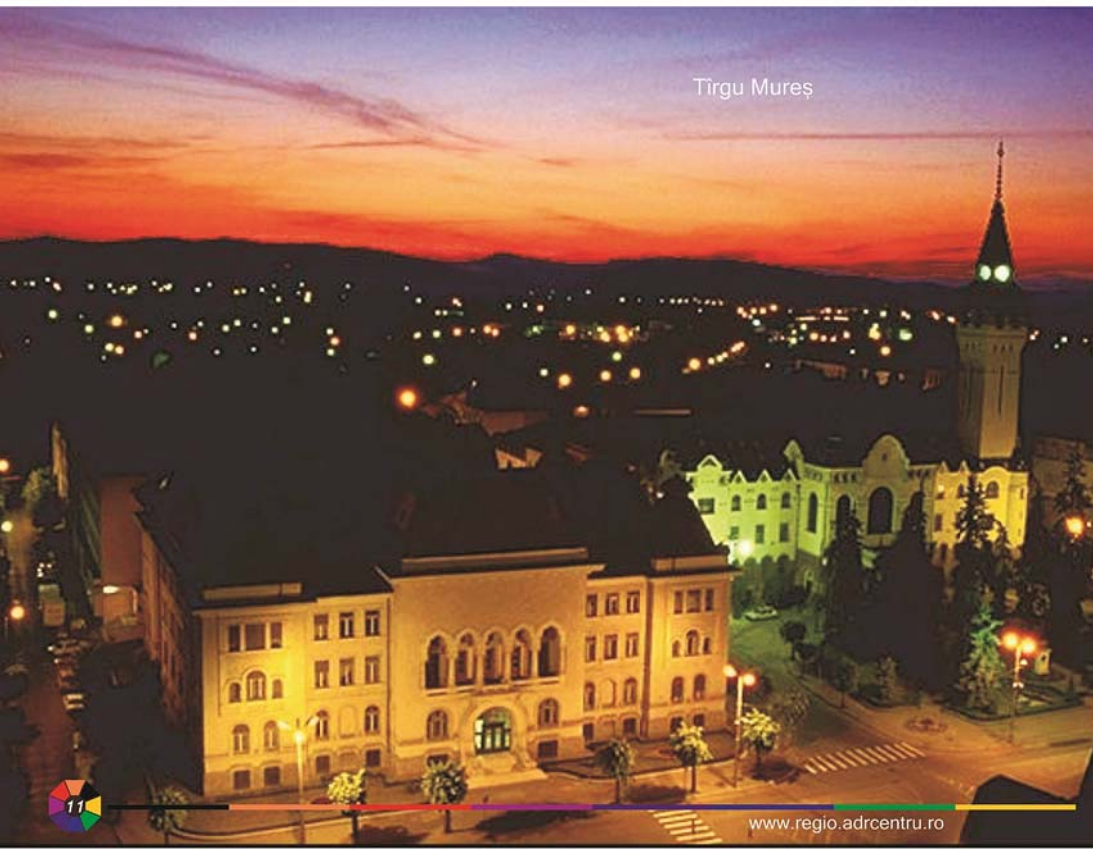
Poli de dezvoltare urbană sunt reprezentați de 13 orașe/municipii din România. În cazul orașelor/municipiilor - poli de dezvoltare urbană, planul integrat de dezvoltare urbană este un document de planificare a dezvoltării la nivelul întregului oraș, plan care se implementează prin proiectele individuale identificate în planul de acțiune.

Planul integrat va fi implementat prin proiecte de reabilitare a infrastructurii urbane degradate, de dezvoltare a activităților antreprenoriale pentru ocuparea forței de muncă, precum și acțiuni de reabilitare a infrastructurii sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale.

Avantajul unei abordări integrate a problemelor economice, sociale și de mediu din zonele urbane degradate constă în faptul că se pot rezolva simultan o serie de probleme între care există relații de interdependență și care afectează atât zona urbană cât și arealele adiacente.

Polii de dezvoltare urbană au fost desemnați prin HG nr.998/2008, aceștia fiind reprezentați în Regiunea Centru de municipiile Sibiu și Tîrgu-Mureș.

Tîrgu Mureș

Sibiu

Municipiul Sibiu a depus Planul integrat de dezvoltare urbană în data de 2 martie 2010.

Planul Integrat de Dezvoltare Urbană al Municipiului Sibiu urmărește consolidarea statutului Sibiului de „oraș al culturii - oraș al culturilor”, de oraș în care domeniul culturii și cel al economiei se împletesc în cel mai fericit mod.

Acesta propune politici și programe care contribuie la realizarea următoarelor obiective strategice:

1. Îmbunătățirea calității vieții locuitorilor, pe baza principiilor dezvoltării durabile, prin:

- creșterea accesibilității municipiului prin îmbunătățirea transportului,
- regenerarea spațiului public urban și creșterea calității serviciilor publice urbane,
- crearea unei rețele de spații verzi,
- dezvoltarea echipării tehnico-edilitare, a managementului deșeurilor și al apei,
- îmbunătățirea calității serviciilor sociale și de sănătate,
- îmbunătățirea infrastructurii culturale și educaționale.

2. Promovarea Sibiului ca destinație turistică, atractivă pe plan național și internațional, prin:

- menținerea caracterului unitar al centrului orașului și protejarea substanței istorice
- intensificarea dezvoltării turismului.

Sibiu

Sibiu

Tîrgu Mureș

3. Creșterea competitivității economice a Sibiului pe plan regional și național, prin crearea unor structuri/ locații de afaceri.

Până la data de 31.10.2011, s-au depus la ADR Centru un număr de **5 proiecte** cu o valoare a sumei solicitate de 4,07 milioane euro, din care:

- **3 proiecte au fost contractate** cu o valoare totală a sumei solicitate de 2,00 milioane euro

- **2 proiecte se află în fază precontractuală** cu o valoare totală a sumei solicitate de 2,07 milioane euro

Proiectele contractate sunt următoarele:

1. Modernizare str. Faurului
2. Modernizare str. Turnului și Piațeta Târgu Peștelui
3. Modernizare Centru pentru reabilitare și recuperare copii cu handicap.

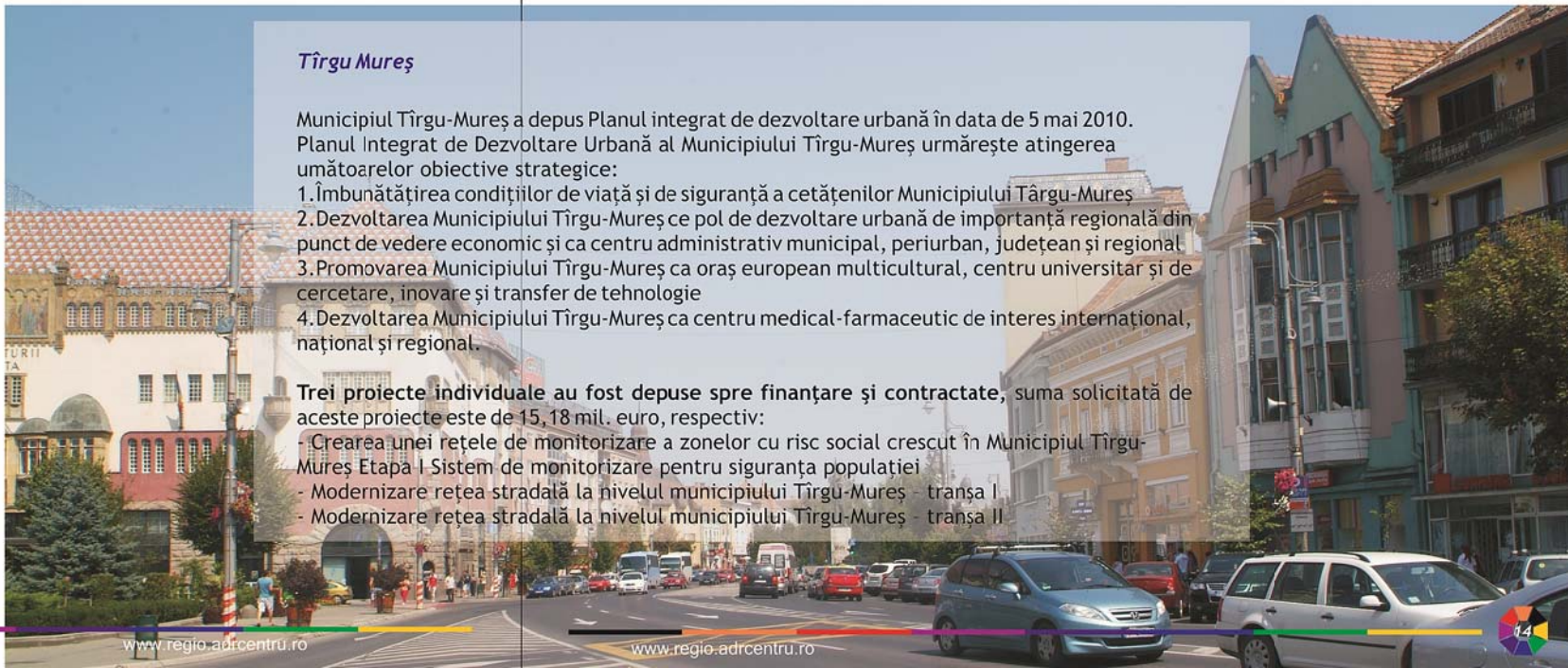
Tîrgu Mureș

Municipiul Tîrgu-Mureș a depus Planul integrat de dezvoltare urbană în data de 5 mai 2010. Planul Integrat de Dezvoltare Urbană al Municipiului Tîrgu-Mureș urmărește atingerea următoarelor obiective strategice:

1. Îmbunătățirea condițiilor de viață și de siguranță a cetățenilor Municipiului Tîrgu-Mureș
2. Dezvoltarea Municipiului Tîrgu-Mureș ca pol de dezvoltare urbană de importanță regională din punct de vedere economic și ca centru administrativ municipal, periurban, județean și regional
3. Promovarea Municipiului Tîrgu-Mureș ca oraș european multicultural, centru universitar și de cercetare, inovare și transfer de tehnologie
4. Dezvoltarea Municipiului Tîrgu-Mureș ca centru medical-farmaceutic de interes internațional, național și regional.

Trei proiecte individuale au fost depuse spre finanțare și contractate, suma solicitată de aceste proiecte este de 15,18 mil. euro, respectiv:

- Crearea unei rețele de monitorizare a zonelor cu risc social crescut în Municipiul Tîrgu-Mureș Etapă I Sistem de monitorizare pentru siguranța populației
- Modernizare rețea stradală la nivelul municipiului Tîrgu-Mureș - tranșa I
- Modernizare rețea stradală la nivelul municipiului Tîrgu-Mureș - tranșa II

Centre urbane

Sunt reprezentate de orașe/municipii cu peste 10.000 de locuitori (25 orașe și municipii identificate la nivelul Regiunii Centru), altele decât poliile de creștere și poliile de dezvoltare urbană.

În cadrul acestui sub-domeniu al Axei prioritare 1, față de celelalte sub-domenii fondurile se alocă pe bază competitivă.

Nouă municipalități din cadrul Regiunii Centru au depus planuri integrate de dezvoltare urbană însoțite de un număr de 27 de proiecte individuale.

În urma evaluării planurilor integrate de dezvoltare urbană și a proiectelor individuale aferente acestora un număr de **4 planuri au fost admise, fiind constituite din 18 proiecte individuale.**

Pentru a fi admis pentru finanțare, planul integrat a trebuit să cuprindă minim două proiecte din categorii diferite de operațiuni:

- reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban;
- dezvoltarea durabilă a mediului de afaceri;
- reabilitarea infrastructurii sociale,

dintre care unul trebuie să privească obligatoriu reabilitarea infrastructurii urbane și îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv transportul urban.

Municipiul Alba Iulia a depus 7 cereri de finanțare care au fost contractate, suma solicitată de acestea fiind de 45,97 milioane euro:

Proiecte contractate Alba Iulia:

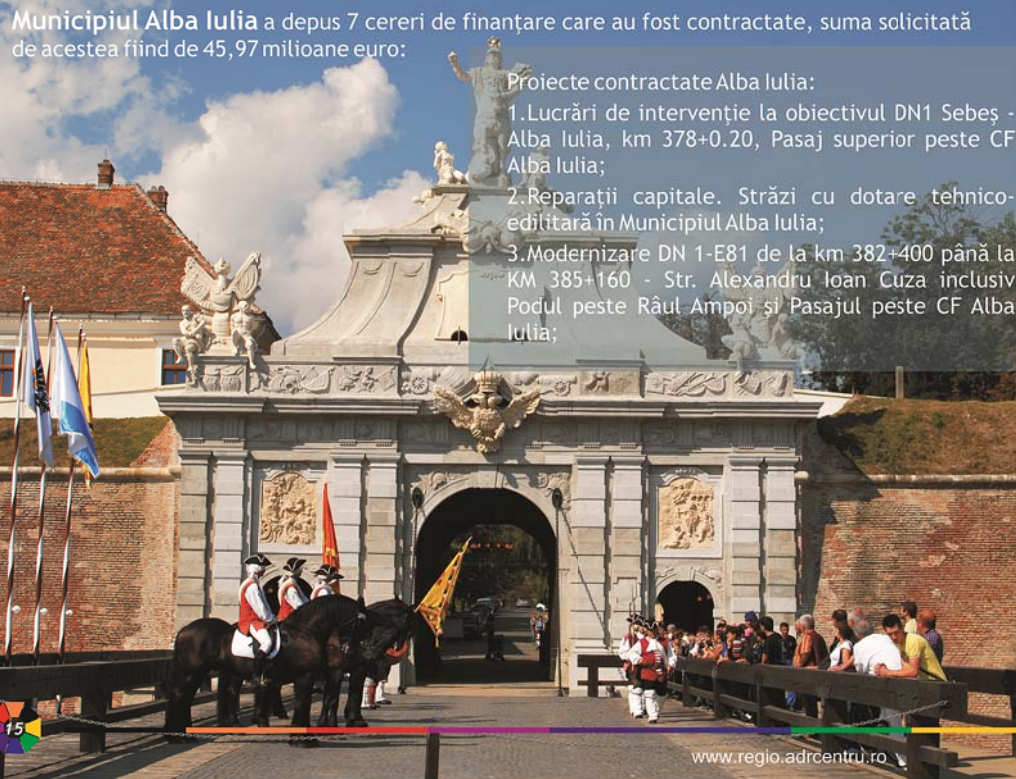
- Lucrări de intervenție la obiectivul DN1 Sebeș - Alba Iulia, km 378+0.20, Pasaj superior peste CF Alba Iulia;
- Reparații capitale. Străzi cu dotare tehnico-edilitară în Municipiul Alba Iulia;
- Modernizare DN 1-E81 de la km 382+400 până la KM 385+160 - Str. Alexandru Ioan Cuza inclusiv Podul peste Râul Ampoi și Pasajul peste CF Alba Iulia;

4. Modernizare DN 74 de la km 99+870 până la km 103+175 - Str. Zlatnei și Str. Calea Motilor Municipiul Alba Iulia;

5. Reabilitarea Centrului Istoric Alba Iulia, Fortificația de tip Vauban - Căi de Acces, Iluminat Exterior și Mobilier Urban. Zona Interioară;

6. Reconstruire și punere în valoare acces latura de vest Cetatea Alba Carolina, Fortificația de tip Vauban, Municipiul Alba Iulia;

7. Reabilitarea și extinderea Căminului de persoane vârstnice Alba Iulia - serviciul social rezidențial de interes regional.

Municipiul Sfântu Gheorghe a depus 5 cereri de finanțare care au fost contractate, suma solicitată de acestea fiind de 5,00 milioane euro:

- Reabilitarea unei străzi din zona de acțiune urbană a municipiului Sfântu Gheorghe
- Crearea și amenajarea Spațiilor verzi din strada Cimitirului, municipiul Sfântu Gheorghe
- Reabilitarea și echiparea cantinei sociale din municipiul Sfântu Gheorghe

- Restaurarea , refuncționalizarea "Casei Bene" din municipiul Sfântu Gheorghe
- Amenajarea spațiilor pietonale din centrul istoric al municipiului Sfântu Gheorghe

Municipiul Toplița a depus trei cereri de finanțare care au aprobat spre finanțare, suma solicitată de acestea fiind de 9,21 milioane euro:

Focus Regio Centru

1. Modernizare centrală termică strada Borsecului și refuncționalizare în centru social integrat;
2. Modernizarea străzilor din municipiul Toplița, județul Harghita, în vederea dezvoltării căilor de circulație;
3. Întărirea siguranței publice prin instalarea de camere de supraveghere.

Municipiul Miercurea Ciuc a depus 3 cereri de finanțare care au fost contractate, suma solicitată de acestea fiind de 7,76 milioane euro:

1. Dezvoltarea infrastructurii publice urbane. Modernizarea spațiilor publice urbane Str. Petofi Sandor, Piața Majlath, Gusztav Karoly și Piața Libertății din Miercurea Ciuc
2. Program de dezvoltare a infrastructurii publice urbane: Modernizarea spațiilor verzi Parcul Central din Miercurea Ciuc
3. Reabilitarea și modernizarea clădirilor destinate serviciilor sociale: Centru pentru tineret faza I.

Focus Regio Centru

Investiții Regio în Regiunea Centru

